

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 24Ek/1198/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123310889
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zdechovanová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123310889.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Mesto Žilina, IČO: 00 321 796, so sídlom Námestie obetí komunizmu 3350/1, 011 31 Žilina, proti povinnému: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX B. v konaní zastúp.: Mgr. Rastislav Otruba, advokát so sídlom Kvačalova 1227/55, 010 01 Žilina, o vymoženie nepeňažného nároku s príslušenstvom, vykonávanej súdnym exekútorom JUDr. Milošom Kabáčom, so sídlom Exekútorského úradu Hviezdoslavovo námestie 204/4, 029 01 Námestovo, pod sp. zn. 370EX 260/23, o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, rozhodujúc o sťažnosti povinného proti Uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 24Ek/1198/2023 zo dňa 30.05.2023 a o návrhu povinného na prerušenie konania, takto

rozhodol:

- I. Súd sťažnosť povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 24Ek/1198/2023 zo dňa 30.05.2023 **z a m i e t a**.
- II. Návrh povinného na prerušenie exekučného konania **z a m i e t a**.
- III. Súd povinnému nárok na náhradu trov sťažnostného konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Dňa 30.05.2023 vydal Okresný súd Banská Bystrica konajúc vyšším súdnym úradníkom uznesenie pod sp. zn. 24Ek/1198/2023, ktorým zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie podľa § 61l ods. 3 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 11.05.2023 domáhal od povinného vymoženiu nepeňažného nároku a to na základe exekučných titulov - rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 13C/16/2021 zo dňa 15.3.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.03.2023 a vykonateľnosť dňa 06.04.2023 v spojení s Krajským súdom v Žiline sp. zn. 9Co/89/2022 zo dňa 26.1.2023 (ďalej len „exekučné tituly“). Nepeňažné plnenie, na ktoré bol povinný zaviazaný, znelo na vypratanie bytu č. 12, vo vchode č. 35, v podkroví nachádzajúci sa na ul. Kempelenova v Žiline, v dome č. súpisné XXXX, ktorý je postavený na pozemku CKN parc.č.1472/376, zapís. na LV č.XXXX pre okres Žilina, obec Žilina, kat. územie E. a odovzdanie tohto bytu žalobcovi, v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Dňa 17.05.2023 vydal súd poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Milošovi Kabáčovi, so sídlom v Námestove, ktorý ju vykonáva pod sp. zn. 370EX 260/23. V priebehu konania predložil súdny exekútor súdu návrh povinného na zastavenie exekúcie, ktorý bol podaný v zákonnej 15-dňovej lehote v zmysle ustanovenia § 61k ods. 2 Exekučného poriadku.

2. Vyšší súdny úradník v odôvodnení napadnutého uznesenia vysvetlil, čo je účelom exekučného konania a za akých podmienok sa vykonáva. Poukázal na vlastnosti súdneho rozhodnutia, ktoré sú potrebné na to, aby sa rozhodnutie považovalo za exekučný titul. Uviedol, že v konaní o návrhu na zastavenie exekúcie sa skúma oprávnenosť a dôvodnosť začatia exekúcie, pričom súd môže prihliadať len na tie skutočnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu. Ak by existovali pred vznikom

exekučného titulu, nie je možné ich uplatniť v exekučnom konaní, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonávaného rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom. V tejto fáze konania preto nie je priestor na rozhodovanie o skutočnostiach, o ktorých sa rozhoduje v pôvodnom konaní a teda o tých, ktoré nastali pred vznikom exekučného titulu. Všetky námietky týkajúce sa exekučného titulu mal preto povinný možnosť namietať v základnom konaní. Exekučný titul je síce predpokladom pre nariadenie exekúcie, nie je však predmetom prieskumu (posudzovania jeho správnosti alebo nesprávnosti) zo strany exekučného súdu. Exekučný súd teda nepreskúmava exekučný titul z hľadiska jeho vecnej správnosti, keďže vykonávacie konanie je z hľadiska svojej podstaty určené výlučne na faktický výkon rozhodnutia, nie pre autoritatívne nachádzanie práva a rovnako tak nie je konaním prieskumným, či dokonca opravným (exekučný súd nie je ani súdom odvolacím, a ani dovolacím). Súd vyhodnotil povinným prezentovaný dôvod na zastavenie exekúcie za irelevantný pre ďalší priebeh exekučného konania, nakoľko povinným načrtnutá nepriaznivá situácia ho nezabavuje povinnosti uloženej právoplatnými a vykonateľnými exekučnými titulmi. Pokiaľ povinný tvrdil, že vypratanie bytu bez zabezpečenia bytovej náhrady je zásahom do práv na ochranu súkromného a rodinného života a namietať, že súdy v prvom ako i odvolacom konaní neaplikovali ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vyšší súdny úradník skonštatoval, že tieto skutočnosti mal a mohol namietať v základnom konaní resp. odvolacom konaní. Vzhľadom ku skutočnosti, že exekučný súd nie je príslušný skúmať hmotnoprávnu správnosť exekučného titulu, resp. preskúmavať vecnú správnosť rozhodnutia (vrátenie postupu orgánu) vydaného v základnom konaní, považoval súd námietku povinného za nedôvodnú. Povinný tiež namietať, že sa bez vlastnej viny natrvalo ocitol v takom sociálnom, materiálnom a životnom postavení, že by neodkladná exekúcia mohla mať pre neho a príslušníkov jeho rodiny obzvlášť nepriaznivé následky. Súd k tejto námietke uviedol, že rozhodnutie o odklade exekúcie je plne v kompetencii súdneho exekútora, ktorý povolí odklad exekúcie po splnení podmienok uvedených v ustanovení § 61h Exekučného poriadku. Povinným načrtnutá nepriaznivá situácia ho nezabavuje povinnosti uloženej právoplatnými a vykonateľnými exekučnými titulmi. Súdny exekútor disponuje podľa § 61n ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku právomocou zastaviť exekúciu vedenú na majetok fyzickej osoby, ak sa exekútorovi do piatich rokov od začatia exekúcie alebo od posledného zexekvovania majetku nepodarilo zistiť majetok alebo príjmy fyzickej osoby, ktoré by mohli byť postihnuté exekúciou alebo by stačili aspoň na úhradu trov exekútora. V takom prípade exekútor doručí účastníkovi a súdu upovedomenie o zastavení exekúcie, proti ktorému sú prípustné námietky. Zastavenie exekúcie exekútorom je podmienené uplynutím lehoty piatich rokov od začatia exekúcie, resp. od posledného zexekvovania majetku povinného. Avšak k uskutočneniu tejto zákonnej možnosti v prejednávanej veci ešte nemôže dôjsť, nakoľko predmetná exekúcia č. 370EX 260/23 sa len dňa 17.05.2023 (doručením poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi) začala. Na základe uvedených skutočností súd považoval povinným namietaný dôvod na zastavenie exekúcie za nedôvodný a nezakladajúci zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku. Vyšší súdny úradník zároveň dodal, že povinný sa okrem vyššie uvedeného neopiera o iné tvrdenia, ktoré by zakladali jeden z dôvodov zastavenia exekúcie. Exekúciou vymáhaný nárok bol oprávnenému priznaný právoplatnými, vykonateľnými a nezmeniteľnými súdnymi rozhodnutiami, pričom žiadne z tvrdení povinného nie je spôsobilé akokoľvek spochybniť zákonnosť a dôvodnosť začatia exekúcie v tejto veci. Dôvody, pre ktoré povinný navrhuje zastaviť predmetné exekučné konanie, nie sú v zmysle Exekučného poriadku dôvodmi, pre ktoré by súd mohol danú exekúciu zastaviť, preto vyšší súdny úradník podaný návrh zamietol.

3. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal povinný v zákonnej lehote sťažnosť. V podanej sťažnosti zdôraznil, že proti exekučným titulom podal dovolanie, v rámci ktorého požiadal aj o odklad vykonateľnosti exekučného titulu v zmysle s § 444 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o ktorom Najvyšší súd SR doposiaľ nerozhodol. Odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia má mimoriadny charakter, pretože sa ním prelamujú právne účinky dovolaním napadnutého právoplatného exekučného titulu. Povinný sa domnieva, že splnil všetky zákonom predpokladané náležitosti na to, aby dovolací súd vyhovel jeho návrhu na odklad vykonateľnosti predmetného rozsudku, preto považuje napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka za predčasne vydané. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe totiž dovolací súd odloží napadnutého rozhodnutia vtedy, keď možná ujma hroziaca v prípade neodloženia vykonateľnosti na strane toho, kto o odklad žiada, prevyšuje do úvahy prichádzajúcu ujmu druhej procesnej strany. V danom prípade by výkonom rozhodnutia povinný prišiel o svoje bývanie, čo zásadným spôsobom zasahuje do jeho práva na ochranu súkromného a rodinného života zaručeného Ústavou SR. V doručenej sťažnosti zároveň povinný podal návrh na prerušenie exekúcie až do rozhodnutia dovolacieho súdu o odklade vykonateľnosti exekučného titulu. S poukazom na uvedené

povinný požiadal, aby sťažnostný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a rozhodol o prerušení exekučného konania. V súvislosti s podanou sťažnosťou si uplatnil aj náhradu trov konania.

4. Oprávnený sa k sťažnosti povinného vyjadril v tom zmysle, že s napadnutým uznesením vyššieho súdneho úradníka súhlasí, pridrižiava sa svojho stanoviska k podanému návrhu na zastavenie exekúcie a trvá na výkone exekúcie v celom rozsahu.

5. V zmysle § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. V zmysle § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

7. V zmysle § 239 ods. 1 Civilného sporového poriadku, proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. V zmysle § 250 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

10. V zmysle § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak a) po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku, b) exekučný titul bol zrušený, c) je tu dôvod podľa osobitného predpisu, pre ktorý sú uznanie alebo výkon cudzieho exekučného titulu neprípustné, ibaže ho bolo možné v konaní už skôr uplatniť (§ 54 ods. 2), d) sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu.

11. V zmysle § 61k ods. 2 Exekučného poriadku, povinný môže z dôvodov podľa odseku 1 podať do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie návrh na zastavenie exekúcie. Návrh na zastavenie exekúcie musí byť odôvodnený a musia v ňom byť uvedené všetky skutočnosti, ktoré povinný môže ku dňu podania návrhu uplatniť. Takýto návrh má odkladný účinok.

12. V zmysle § 61l ods. 3 prvá veta Exekučného poriadku, ak je tu dôvod zastavenia exekúcie, súd exekúciu zastaví a rozhodne o trovách exekúcie vrátane určenia ich výšky; inak návrh zamietne.

13. V zmysle § 48 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu exekučný titul ukladá. Z dôvodov podľa osobitného predpisu môže návrh podať aj Justičná pokladnica.

14. V zmysle § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej ako „Občiansky zákonník“), vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

15. V zmysle § 676 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nájom sa skončí uplynutím doby, na ktorú sa dojednal, ak sa prenajímateľ nedohodne s nájomcom inak.

16. Podľa § 682 Občianskeho zákonníka, ak sa nájom skončí, je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

17. Podľa § 710 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak bol nájom bytu dohodnutý na určitý čas, zanikne tiež uplynutím tohto času. Ustanovenie § 676 ods. 2 neplatí pre zánik nájmu bytu.

18. Preskúmaním podanej sťažnosti súd zistil, že táto bola podaná dňa 12.10.2023 a smeruje voči rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Keďže sťažnosťou napadnuté uznesenie bolo právnomu zástupcovi povinného doručené dňa 09.10.2023, bola teda sťažnosť podaná v zákonom stanovenej lehote (§ 242 CSP).

19. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 249 CSP a dospel k záveru, že sťažnosť povinného nie je dôvodná. Súd v rozhodnutí vydanom vyšším súdnym úradníkom v dostatočnom rozsahu zistil skutkový a právny stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu konania o sťažnosti sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, súd musel sťažnosť povinného ako nedôvodnú zamietnuť.

20. Napriek zneniu citovaného ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, sudca nad rámec uvedeného k argumentácii povinného uvádza, že ustanovenie § 61k ods. 1 Exekučného poriadku taxatívne vymenúva dôvody, pre ktoré súd exekúciu zastaví, pričom povinný, ako nositeľ dôkazného bremena k svojim tvrdeniam, musí v návrhu na zastavenie exekúcie uviesť okolnosti, ktoré podľa neho, po vzniku exekučného titulu spôsobili zánik vymáhaného nároku, zrušenie exekučného titulu alebo musí preukázať, že sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Exekučný súd v konaní o návrhu na zastavenie exekúcie skúma oprávnenosť a dôvodnosť začatia exekúcie a návrh na zastavenie exekúcie sa posudzuje v čase začatia exekučného konania, t.j. v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora. Súd mal po preskúmaní predložených rozhodnutí Okresného súdu Žilina a Krajského súdu v Žiline preukázané, že tieto sú spôsobilými exekučnými titulmi, pretože sú vykonateľné po stránke formálnej ako aj materiálnej. Z tohto dôvodu je exekučný súd v tomto štádiu nimi viazaný a exekúcia je vedená voči povinnému dôvodne.

21. Návrh na zastavenie exekúcie nie je možné vnímať ako opravný prostriedok a má smerovať proti exekúcii, nie proti exekučnému titulu. Dôvodom podania návrhu na zastavenie exekúcie môže byť existencia len takých skutočností, ktoré nastali až po vzniku exekučného titulu. Z dôvodu, že v rámci exekučného konania je predmetom rozhodovania nútené uskutočnenie výkonu príslušného vykonateľného rozhodnutia, v tejto fáze konania preto nie je priestor na rozhodovanie o skutočnostiach, o ktorých sa rozhoduje v pôvodnom konaní a teda o tých, ktoré nastali pred vznikom exekučného titulu. Súd si ich pre odôvodnenie svojho rozhodnutia osvojil.

22. Pokiaľ rozhodnutie vydané v základnom konaní nadobudne právoplatnosť a stane sa vykonateľným, môže sa oprávnený účastník domáhať vynútenia splnenia judikovanej povinnosti v exekučnom konaní, ktoré je však konaním samostatným. To v praxi znamená, že exekučný titul je predpokladom pre nariadenie exekúcie, nie je však predmetom prieskumu (posudzovania jeho správnosti alebo nesprávosti) zo strany exekučného súdu. Úlohou exekučného súdu je rozhodovať o zastavení exekúcie len v prípadoch existencie skutočností, pre ktoré je exekúcia neprípustná (§ 61k ods. 1 Exekučného poriadku). Súd preto pri posudzovaní tohto prípadu vychádzal zo samotného účelu vykonávacieho konania, ktorým je zaistiť ochranu práva toho, komu takéto právo bolo priznané vykonateľným exekučným titulom. Ak je súčasťou rozhodnutia orgánu verejnej moci uloženie povinnosti, náš právny poriadok predpokladá, že jej adresát si ju voči osobe oprávnenej splní dobrovoľne, v lehote a spôsobom ustanoveným v tomto rozhodnutí. Inštitút núteného výkonu takéhoto rozhodnutia možno uplatniť vtedy, keď nie je zo strany povinného oprávnenému poskytnuté priznané plnenie riadne a včas, teda vo výške a v lehote určenej vykonávaným rozhodnutím. Pokiaľ si povinný svoju povinnosť voči oprávnenému nesplnil tak, ako mu to ukladá predložený exekučný titul, oprávnený mal zákonom priznanú možnosť domáhať sa jeho núteného výkonu.

23. Po preštudovaní veci súd prvej inštancie zistil, že povinnému Okresný súd Žilina v odôvodnení svojho rozhodnutia dôsledne vysvetlil, že žalobca (tu oprávnený) sa domáhal vypratania bytu z dôvodu, že žalovaný (tu povinný) užíva byt bez právneho dôvodu, t.j. bez toho, aby s ním bola uzavretá riadna nájomná zmluva, nakoľko pôvodný nájom, uzavretý na dobu určitú do 31.03.2018, zanikol. Povinný nebol spokojný s vydaným rozsudkom, preto podal proti nemu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline s rovnakým záverom, ako okresný súd. V odôvodnení oboch rozhodnutí pritom súdy žalovanému (tu povinnému) dostatočne vysvetlili, prečo je povinný predmetný byt vo vlastníctve Mesta vypratať. V súčasnosti teda neexistuje akýkoľvek právny titul, ktorý by mu svedčal k užívaniu predmetného bytu.

24. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie vyhodnotil ako relevantné sa v odôvodnení tohto rozhodnutia zaoberať len výsledkom základného konania z pohľadu, či a v akom rozsahu má vplyv na prebiehajúcu exekúciu.

25. Prejednávaná vec sa týka nájomného vzťahu uzatvoreného na dobu určitú, ktorý bol ukončený uplynutím doby nájmu ku dňu 31.08.2013. Nájomná zmluva bola uzatvorená medzi oprávneným ako prenajímateľom a povinným ako nájomcom. Súd si lustráciou v katastri nehnuteľností overil a mal preukázané, že Mesto Žilina je zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie B. ako vlastník predmetného bytu. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti mal povinný dodržiavať povinnosti, na ktorých sa dohodli s oprávneným v zmluve o nájme. Povinný si po skončení nájmu podal žiadosť o opakované uzatvorenie nájomnej zmluvy, avšak nespĺňal podmienky pre jej opakované uzatvorenie a z toho dôvodu s ním nájomná zmluva nebola obnovená. Napriek výzvam po ukončení doby nájmu následne byť dobrovoľne nevypratáť a neodovzdať ho oprávnenému, ale ho od 01.04.2018 užíva bez právneho dôvodu. Keďže povinný užíval a aj naďalej užíva predmetný byt bez právneho dôvodu (bez nájomnej zmluvy), oprávnený pristúpil k nútenému výkonu vydaného rozhodnutia o povinnosti vypratáť byt. Vypratáním nehnuteľnosti sa pritom rozumie odstránenie všetkých huteľných vecí nachádzajúcich sa v priestoroch nehnuteľnosti a opustenie priestorov osobami tam sa nachádzajúcimi. Na tomto mieste súd prvej inštancie podotýka, že skutočnosť, že nájomca užíva nehnuteľnosť aj po uplynutí doby nájmu sa posudzuje ako bezdôvodné obohatenie. V prípade, ak nájomca z vlastnej vôle nevypratáť nehnuteľnosť a neopustil ju, tak ako bolo dohodnuté v zmluve o nájme alebo uložené vykonateľným rozhodnutím, a na základe toho vznikne prenajímateľovi škoda, môže sa prenajímateľ v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka domáhať na súde náhrady tejto škody. Súd má preukázané, že povinný sa do dnešného dňa z bytu nevysťahoval, pričom oprávnený nemá možnosť domôcť sa svojho práva na vypratanie predmetného bytu svojpomocne. Preto je nutné konštatovať, že návrh na vykonanie exekúcie vypratáním nehnuteľnosti bol podaný dôvodne.

26. Sťažnostný súd teda dospel k záveru, že oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie oprávnene, nakoľko splnil zákonom požadované náležitosti pre začatie exekučného konania a svojho nároku sa domáha na základe spôsobilého exekučného titulu. V čase začatia exekúcie existoval nárok oprávneného voči povinnému vyplývajúci z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia a keďže povinný si povinnosť mu uloženú dobrovoľne nespĺnil, oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie, ktorého preskúmaním súd nezistil žiadne dôvody vedúce k jeho zamietnutiu a na začiatku poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

27. Na podporu správnosti rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka súd prvej inštancie dopĺňa, že rovnako nezistil dôvody pre zastavenie exekúcie. V podanej sťažnosti povinný opätovne poukázal na to, že možno dôvodne predpokladať vyhovie jeho návrhu na odklad vykonateľnosti exekučného titulu, ktorý uplatnil v rámci podaného dovolania. Je potrebné jednoznačne konštatovať, že dôvodnosť návrhu na zastavenie exekúcie nemožno založiť len na predpokladom úspechu mimoriadneho opravného prostriedku. Takýto postup považuje sťažnostný súd za neprípustný a nemajúci oporu v Exekučnom poriadku, ako aj v rozpore s princípmi právneho štátu. Exekučný súd v žiadnom prípade nemôže ani posudzovať samotné dovolanie, pretože posúdenie dôvodnosti dovolania je výlučným oprávnením dovolacieho súdu, teda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Uvedené v žiadnom prípade neprináleží exekučnému súdu, ktorý je len súdom vykonávacím. Vo vykonávacom konaní už súd vychádza z vykonávaného rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom, pretože len vykonáva to, o čom už bolo rozhodnuté a nenahrádza súd, resp. iný orgán, v základnom konaní v jeho rozhodovacej činnosti. To znamená, že vytýkané nedostatky v základnom konaní sú pre exekučné konanie bez právneho významu (NS ČR 20Cdo/1940/2008). Akékoľvek skutkové a právne skutočnosti, ktoré existovali už v čase vydania exekučného titulu, mohol a mal povinný včas namietať výlučne v základnom konaní, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom pre exekúciu (viď. napr. uznesenie Ústavného súdu SR z 05. 11. 2019, sp. zn. IV. ÚS 104/2019). Za skutkového stavu, keď oprávnený disponuje právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, ktorý nebol zmenený ani zrušený, tak exekučný súd nemôže oprávnenému odoprieť právo domáhať sa súdnej ochrany pri výkone priznaného práva, pričom je na rozhodnutí oprávneného či toto právo bude aj realizovať. Oprávnený si v exekučnom konaní iba uplatňuje právo priznané mu právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, ktoré mu nebolo splnené dobrovoľne, t.j. realizuje svoje právo. Nekoná v rozpore s právom. Povinný môže exekúcii zabrániť len tým, že Najvyšší súd SR v jeho prospech rozhodne

o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, v dôsledku čoho by vznikol dôvod pre odklad exekúcie podľa § 61h ods. 1 písm. h) Exekučného poriadku. O takomto odklade má pritom právomoc rozhodovať len poverený súdny exekútor a nie exekučný súd. Podanie dovolania v spojení s návrhom na odklad vykonateľnosti nie je dôvodom pre zastavenie exekúcie. Táto obrana by bola dôvodná len v prípade, ak by o odkladnom účinku dovolania proti exekučnému titulu bolo rozhodnuté v čase pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie. V takom prípade by poverenie na vykonanie exekúcie správne nemohlo byť vydané práve z dôvodu, že exekučný titul by nedisponoval vykonateľnosťou. V prejednávanej veci však súd prvej inštancie poukazuje na to, že v čase, kedy bol exekučnému súdu doručený návrh na vykonanie exekúcie (t.j. dňa 11.05.2023) o odkladnom účinku dovolania proti exekučnému titulu rozhodnuté nebolo a exekučný titul bol opatrený doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorá tak v tom čase bola správne vyznačená. Exekučné konanie a exekúcia sa tak začali dôvodne, pretože sa začali na poklade materiálne a formálne vykonateľného rozhodnutia. Je potrebné ešte zdôrazniť, že rozhodnutie o odkladnom účinku dovolania nemá retroaktívnu povahu, a teda jeho účinky nastávajú až právoplatnosťou rozhodnutia. Týmto spôsobom sú v rovnakom rozsahu chránené legitímne očakávania a právna istota tak oprávneného ako aj povinného. Zastavením exekúcie z dôvodu podania mimoriadneho opravného prostriedku proti právoplatnému a vykonateľnému exekučnému titulu by došlo k neprípustnému zásahu do práv oprávneného a k porušeniu jeho práva na prístup súdu, pretože ak by dovolací súd dovolanie odmietol resp. zamietol, zastavenie exekúcie by sa ukázalo ako nedôvodné. Až v prípade, že by výsledkom konania dovolacieho súdu bolo rozhodnutie, ktorým by bolo dovolaniu vyhovené, t.j. exekučný titul by bol zrušený, nastala by právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku (zrušenie exekučného titulu).

28. Na tomto mieste súd prvej inštancie, rovnako ako vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení, dáva povinnému do pozornosti, že v zmysle § 61h ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku je povinnému daná možnosť požiadať súdneho exekútora o odklad exekúcie zo sociálnych dôvodov, pričom zákon určuje pre súdneho exekútora právomoc rozhodnúť o odklade exekúcie na obdobie maximálne 3 mesiacov od doručenia žiadosti. O podanej žiadosti o odklad exekúcie však rozhoduje súdny exekútor, nie exekučný súd.

29. S poukazom na všetko uvedené súd má za to, že vyšší súdny úradník postupoval správne a v súlade so zákonom, keď v danej veci zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie z dôvodu, že neboli zistené a preukázané žiadne dôvody pre takýto postup. Keďže ani v sťažnostnom konaní neboli zistené žiadne skutočnosti brániace vymáhateľnosti exekučného titulu a súd nezistil ani žiadny iný dôvod na zastavenie exekúcie, sťažnosť povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 24Ek/1198/2023 zo dňa 30.05.2023 ako nedôvodnú zamietol (výrok I.).

30. Podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP, súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

31. Podľa § 162 ods. 3 CSP, o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

32. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

33. Základnou námietkou, ktorou povinný odôvodňuje svoj návrh na prerušenie exekučného konania je, že proti rozhodnutiam ktoré tvoria exekučný titul, bolo z jeho strany podané dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti napádaného rozhodnutia, teda tvrdí, že v dovolacom konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať podstatný vplyv pre rozhodnutie exekučného súdu.

34. Dopytom na informačné oddelenie Najvyššieho súdu SR tunajší súd dňa 12.02.2024 zistil, že vo veci podaného dovolania povinného doposiaľ nebolo konané, spis je vedený pod sp.zn. 5Cdo/81/2023, pričom nie je známe kedy by mohlo byť rozhodnuté či už o odklade vykonateľnosti exekučných titulov alebo o podanom dovolaní.

35. V prejednávanej veci sa oprávnený návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnému vypratania bytu, a to na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 13C/16/2021

zo dňa 15.3.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.03.2023 a vykonateľnosť dňa 06.04.2023 v spojení s Krajským súdom v Žiline sp. zn. 9Co/89/2022 zo dňa 26.1.2023. Tieto rozhodnutia boli napadnuté mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý však nemá odkladný účinok a podanie ktorého nemení nič na charaktere ani záväznosti napadnutých rozhodnutí. Dôvody na prerušenie konania je nutné vykladať reštriktívne, to znamená že pre vydanie rozhodnutia o prerušení konania musí súd vzhľadom na také dôvody, ktoré sú skutočne hodné osobitného zreteľa a pre ktoré je na mieste „oddialiť“ ochranu poskytovanú oprávnenému subjektu v prospech subjektu povinného.

36. Súd posúdil návrh povinného na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia o odklade vykonateľnosti označených rozsudkov za nedôvodný. Súd sa nestotožnil s názorom povinného, že podaním dovolania začalo prebiehať konanie, v ktorom sa rieši otázka majúca význam pre rozhodnutie súdu v exekučnom konaní a zároveň má za to, že podanie mimoriadneho opravného prostriedku netvorí procesnú prekážku, ktorá by obmedzovala súdneho exekútora vo vykonaní jednotlivých úkonov exekučnej činnosti. Hoci povinný vo svojich podaniach opakovane poukazuje na to, že ďalší priebeh exekúcie by mohol mať nezvratné a neprimerane negatívne následky naňho a jeho rodinu, netreba zabúdať na skutočnosť, že povinný si uloženie povinnosť z právoplatného a vykonateľného exekučného titulu nesplnil, predmetný byt užíva od roku 2018 bez právneho dôvodu a oprávnený musel pristúpiť k nútenému výkonu rozhodnutia. Uložená povinnosť k plneniu naďalej trvá a nebola žiadnym spôsobom modifikovaná. Na tejto skutočnosti nič nemení fakt, že právoplatné rozhodnutie bolo napadnuté dovolaním, o ktorom bude rozhodovať Najvyšší súd SR.

37. Navyše sudca prvej inštancie opakovane uvádza, že samotné podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku nemá vplyv na prebiehajúce exekučné konanie, ktoré je vedené na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Teda nijakým spôsobom nezasahuje do existencie judikovaného nároku. Takýto vplyv na exekúciu má len jedine právoplatný výsledok konania o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorým bolo vyhovené podávateľovi tohto procesného úkonu. Podaním dovolania nemožno nutne očakávať, že mu aj bude vyhovené, akokoľvek pravdepodobné sa to subjektívne môže zdať povinnému. Prijatie názoru povinného, že podaním dovolania možno očakávať zastavenie exekúcie v dôsledku zrušenia alebo zmeny exekučného titulu, by nútilo exekučný súd zaoberať sa otázkou rozhodnutia vydaného v inom konaní, resp. zaoberať sa otázkou, na ktorú nemá kompetenciu, keďže úlohou exekučného konania nie je opätovné riešenie sporov, resp. prieskum právoplatných rozhodnutí, ale nútený výkon nárokov priznaných právoplatnými a vykonateľnými exekučnými titulmi. Vzhľadom na uvedené súd ustálil, že dôvod na prerušenie konania podľa vyššie uvedených ustanovení zákona nie je daný (výrok II.).

38. Keďže povinný si v podanej sťažnosti uplatnil nárok na náhradu trov konania, súd prvej inštancie rozhodoval v súlade s § 199d a nasl. Exekučného poriadku aj o tomto nároku.

39. Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Pri návrhu na zastavenie exekúcie je pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska mal úspech. Ustanovenie o náhrade trov konania nie je obmedzené len na určité konania. Platí preto pre každé konanie, vrátane sťažnostného. Keďže súd sťažnosť povinného zamietol, nárok na náhradu trov sťažnostného konania povinnému nepriznal (výrok III. tohto uznesenia). Naopak, nárok na náhradu trov konania o sťažnosti by patril oprávnenému ako úspešnej strane – keďže súd prvej inštancie sťažnosť povinného zamietol. Oprávnený si však nárok na náhradu trov za vyjadrenie k podanej sťažnosti neuplatnil, preto súd o jeho nároku v tomto uznesení nerozhodoval.

40. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sudca rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie. (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).

V Banskej Bystrici dňa 13. februára 2024

JUDr. Katarína Zdechovanová
sudkyňa